

Konzervatorsko-restauratorski radovi na Rupcu svilnaku, inv. br. 1000a iz Etnografske zbirke tekstila Muzeja grada Koprivnice

Restauracija rupca
svilnaka doprinos je zaštiti
i očuvanju pokretne kultur-
ne baštine tradicijskog tekstilnog
rukotvorstva Grada Koprivnice i ko-
privničke Podravine. Rubac svilnak 1000a
iz Koprivničkog Ivanca dio je iznimno važne
Etnografske zbirke koja sadrži jedine sačuvane
primjerke tradicijskog odijevanja svečane narodne
nošnje s tog lokaliteta.

Cjelovit konzervatorsko-restauratorski zahvat na Rupcu
svilnaku, inv. br. 1000a, proveden je 2012. godine.

Na rupcu su vidljiva veća oštećenja tekstilnog nosioca u vidu
poderotina i nedostajućih dijelova, najvjerojatnije nastalih upora-
bom i starenjem tekstilnog materijala. Rubac je izrazito izgužvan
i naboran, što dodatno opterećuje tkaninu i stvara potencijalna
mjesta oštećenja. Krtost predmeta uzrokovana je fotokemijskom
degradacijom, a tkanina je u cijelosti prašna i onečišćena razno-
vrnim prljavštinama. Ukrasne rese su zapletene, djelomično
pokidane, dok na nekim mjestima crne rese nedostaju.

Rubac, inv. br. 1000a
nakon radova, lice

Rubac, inv. br. 1000a
nakon radova, naličje

Rubac, inv. br. 1000a, prije konzervatorsko-restauratorskih radova

Relaksiranje vodenom parom

Izravnavanje i sušenje

Konsolidacija novom svilenom tkaninom

Sanacija oštećenja šivanjem

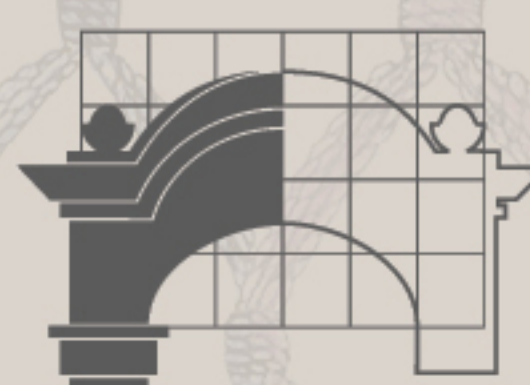
Detalji oštećenja nakon konzervatorsko-restauratorskih radova

Nakon dezinfekcije provedeno je uzorkovanje tekstilnih niti u
svrhu kvalitativne analize metodom mikroskopije pod prolaznim
svjetlom. Uslijedio je suhi postupak čišćenja; aerosolne prljav-
štine uklonjene su mehaničkim putem. Za rubac je izrađena
fotografska i grafička dokumentacija s konstrukcijskim karakte-
ristikama predmeta. Nakon toga pristupilo se kondicioniranju
i izravnavanju rupca hladnom vodenom parom. Predmet je u
cijelosti konsolidiran novom svilenom tkaninom obojadisanom
u lokalni ton izvornika, dok su mjesta oštećenja učvršćena
šivanjem svilenom niti, konzervatorskim bodom. Lice tkanine
dodatno je zaštićeno slojem poliamidne (PA) mrežaste teksti-
lije, šivanjem.

Nakon provedenog konzervatorsko-restauratorskog zahvata
rubac je, u svrhu čuvanja, pohranjen u beskiselinski spremnik
na roli od beskiselnog kartona koja je presvučena slojevima
poliesterske termo vate (PES) sa završnim slojem od polietilen-
skih vlakana velike gustoće (HDPE-High-density polyethylene
fibers), Tyveka.

Za zaštitu kulturne baštine od tekstila iznimno je važno
osiguranje povoljnih mikroklimatskih uvjeta za čuvanje takvih
predmeta, kao i sinergija konzervatora-restauratora, kustosa,
povjesničara umjetnosti i stručnjaka srodnih struka.

Autorice: Maja Vrtulek, konzervator-restaurator
Ada Vrtulek Gerić, konzervator-restaurator
Hrvatski restauratorski zavod
Restauratorski centar Ludbreg, Odsjek za tekstil
Suradnice: Venija Bobnjarić-Vučković, konzervator savjetnik
Štefica Nemeč, suradnik restauratora tehničara
Fotografije: Nikolina Oštarijaš, konzervator tehničar fotograf
Natalija Vasić, viši konzervator tehničar fotograf

HRVATSKI
RESTAURATORSKI
ZAVOD

M U Z E J
G R A D A
K O P R I V N I C E

Trg dr. Leandera Brozovića 1